

(303-ארכיב)

השובותיו של מר ל. אשכול, ראש הממשלה ושר הבטחון לשאלותיו של העונאי מר א. צימוקי

מ"דיקות אחרונות" - 25.11.64 (14.00)

5

437
438/16

מר צימוקי:

אני רוצה להסביר למה שאלתי את שאלתי הראשונה: בציבור ישנה הרגשה כאילו כולם עסוקים ב"פרשה" וב"מערך" ועזבו את מדיניות החוץ, בגלל סיבה זו פתחתי בשאלה על מדיניות החוץ, אני מעוניין לשרח באן את העניין.

ראש הממשלה:

לשאלה זו אני יכול להשיב: יהיה לכן סמוך ובטוח שעובדה פתיחתה של עזרה או"ם לא נעלמה מעינינו ואין אנחנו משאירים "אבן על אבן" בעניין זה ואנחנו מטפלים בזה שבועות וחודשים באופן אינטנסיבי.

למשל, ביקורה של שרה החוץ בארצות בהן ביקרה, וזה טווח לעבודת האינטנסיבית של משרד החוץ על אנשיו ונשיו. את ביקוריה של גולדה מאיר בחקומה האחרונה אפשר אולי לקשור גם עם ועידות הפסגה השונות למיניהן, נוסף לפניו בכחב מצד ראש הממשלה והשרירים בכל מקום ומקום לאנשים המתאימים בכל עשרה המדינות שאנו בונים על יחסם ואהדתם.

האם ניזום הצעה החלטות מדיניות בעצרת זור?
מהוך נימוקים שונים אם אין זה מענייננו שאני מקדים לומר זאת. יש כאן סיטואציות שונות ואולי גם צרות גדולות. אם אחה רוצה ליזום משאו הרי כל אחד "יתפוס לך בגרבה".
אין זה מן העניין לתפוס את הדגים לפני שנפרשה הרשת.

אשר לשאלתך על התקרית האחרונה בגזרה דן: השכן הסורי שלנו צריך לדעת ולהבין הלכה למעשה שאם הם יגעו בישובים ובאנשים שלוויים, הקלאים, נענה בכח אשר ייראה לנו ליעיל.

כאשר הם התעסקו והתעסקו אהנו ובנו במשך חודשים רבים, כאשר הם התגרו בנו בהתגרויות קטנות בחריש של שטח קרקע על יד קיבוץ "האון" ובתל-קציר, הסתפקנו בחליפת יריות מקליברים שונים קטנים, אבל גם אז אמרתי בלבי שכאשר הם יגעו בישוב פפפפ נאחז בנשק. אלהים יודע כמובן שאין אנחנו להוסיף לגמח ולהעלות את קדושת האש, אבל כאשר הדברים מגיעים למה שהם מגיעים מוטב שידעו מה חשיבה החיה הגובתנו ויקחו ליקח מזה.

THE STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS, this 17th day of March, 1907.

17

WITNESSETH

That the within and foregoing instrument was read to and understood by the parties thereto, and that they executed the same voluntarily and without any fraud, duress, or coercion, and that they are fully aware of the contents and legal effect of the same.

IN WITNESS WHEREOF

I, the undersigned, a Notary Public in and for the State of Texas, do hereby certify that the within and foregoing instrument was read to and understood by the parties thereto, and that they executed the same voluntarily and without any fraud, duress, or coercion, and that they are fully aware of the contents and legal effect of the same.

Given under my hand and seal of office, at the City of Dallas, this 17th day of March, 1907.

Notary Public in and for the State of Texas.

My commission expires on the 17th day of March, 1908.

Witness my hand and seal of office, at the City of Dallas, this 17th day of March, 1907.

מאז "כורזים" עשינו הרבה למען העמד את העולם על הנוהג המרגיז ^{יציב} על המנהגים המטרדניים שהסורים הנהיגו לעצמם. לא הסכנו כל מאמץ למען הפנוה השומה לבם של אנשי האו"ם כאן ואנשי האו"ם בארה"ב למצב שנוצר. אני טענהי שיש להעסיק כזה גם את מוסקבה, את המדינות החברות במועצה הבטחון, בקשנו שהם יעשו משהו כדי למנוע. שמחתי שבחלק הירומי יותר, זאת אומרה "האון" וחל-קציר יכולנו להסתפק בחילומי יריות בלבד, והנה באה ונפתחה אש מפוזר.

אשר למסקנות הבטחוניות: אני אינני יודע מאין תפחה הצרה וכאובן שצריך להיות מוכנים.

בקנין זה צריך לציין שלא היה לנו כל מושג ושעה לפני כן לא הנחנו ולא שערנו למה הדברים עלולים להגיע. החקירה התחילה ב-12 או ב-13 במרץ, לא היה לנו כל יסוד להניח שההינה יריות ושהפתח אש כזה ושיהחילו להפגין את הישובים, והוך רגעים ספורים היו המטוסים על היעדים - אני מבקש שיצויין הדבר הזה.

אשר לשאלתן השלישית: מסתבר, אחרי בדיקה ראשונה קצת יותר מעמיקה, שאין השד כפי שהוא מצטייר והידידות היא ידידות. אולם עדיין מנהג הוא בעולם החדש הזה בשבילנו שבהתכנסת בארץ המארחת אינם מסרבים למארץ וכל אחד נשאר ברזרביה מנטליס. כל אלה אשר נפגשים כאן עושים מאמץ כן כדי לשמור להסביר את הדברים והם טוענים שהם הסתייגו. רבים מהם טוענים שמזכיר הועידה הודיע אחר כך מה שהודיע - את זה צריך להגיד.

לפני כשלוש שנים הייתי אצל ^{המפקד} ~~אנצ'ר~~ ומסתבר שאנקרומה הוא רציני אלינו, אני זוכר שהיה אז משהו בשהיר והוא אמר לי: "אל תדאג". אפרתי לו, "אתה זוכר את שלושת המעגלים של ^{היציב} והוא השיב לי: "אל תדאג, נאצר הושב שהוא יהיה המנהיג של אפריקה אבל הוא כנראה איננו יודע שיש אחרים אשר גם רוצים בזה".

אם אתה הצטט כל מלה שלי אני אתחיל לרבר כלשון של אנציקלופדיה. אני אומר בל נהיה עמא פזיזא. בקרב העמים האלה יש רבים המאמינים, וסוב שכך הם מאמינים, שאנחנו עושים את מלאכתנו שלא על מנה לקבל שכר, אבל הידידות כהשובה לידידות צומחת מעצמה. כאשר הגיע המצב למקרה שקרה הם אומרים לנו: אתם חראו וחורוכחו למעשה. הם מסבירים בניסוקים שלהם ובנימוסים האמריקנים-אסיאתיים שלהם את מה שקרה אבל הוזרים ואומרים: אין זה אומר שחל שינוי בעמדה וביהם לישראל, וחם לנו להיות עמא פזיזא.

אני רוצה לציין בהזדמנות זו כי ~~שש~~ למחרת היום שטרוש אמר "שקץ חשקצנו" קבלו האקומנים הצעה דוקומנט שאני מעריך אותו הערכה עצומה, אם כי זה לא קנין של עשר שנים, זה יביא לחינוך אחר בעולם.

ראש הממשלה:

לפני שבועיים נחטרסטה רשימה ב"הצומח" החת הכותרת "נצחון גדול לרב סולובייצ'יק"

מר צימקי:

הוא אמר שאין לנו מה לפנות אליהם.

ראש הממשלה:

אבל הביטוי "נצחון"...

מר צימקי:

אני חוזר לשאלתך השלישית: אנחנו עדים לכך שיש עשרות מדינות שיש לי יסוד לקווה שהם יתמכו בנו ועבודה היא שקומי הוזמן עכשיו אחרי ^{DS/}כבוד להציג את הכעיה. אבל יש לזכור: לנו אין ברירה, בכל מקום אנחנו לבד. כיצד אומרת היהודיה? צריך למרוק את הממוטים" בכל מקום אם אנחנו אחד, אין לנו תריסרים, אנחנו מוכרחים להאבק.

ראש הממשלה:

לשאלון הרביעית: קשה לי לתת הודעות כעת מדינות אחרות. אבל את זה אגיד: על יסוד ביקורי והעגישה עם אישי צרפת ועם הנשיא, אני אחיה המה, אולי אמילו זה חלש מדי, אגיד: אין כל יסוד.

אני רוצה להגיד לך שעלול להיות סיבוך עם צרפת כאו"ם לפני שבס עם צרפת עלול להיות מצב שקיים עכשיו עם רגמיה בקשר לחוב.

בביקורי בצרפת דה גול כינה אותה "דה ליטיל קינג", אני דברתי אתו על הערכים והוא אמר לי: "הנה היה אצלי המלך הקטן ואני שאלתי אותו: מה תשנו בעניני המיס? והוא השיב לי: לא כלום, והתמך כצחוק".

אני מאמין שיחטה של צרפת עם העמים השכנים שלנו, כפי שכבר נאמר ונחזר ונאמר, הם לא על השבון ישראל.

~~אגב, יש דיבור שאם דה גול יבקר בענין חירוף הוא יבקר גם בישראל.~~

באסח, אין שום יסוד לחשוש, הנה נאצר טהדטק על דלתו ורוצה לערוך ביקור בצרפת והוא דוחה אותו. כאן הייתי אומר כך: אני מאמין שקביעת היחסים עם הערכים היא לא על השבון ישראל, כפי שמוסבר, ונאמר והובטח לנו במגישותנו.

THE STATE

THE STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS, do hereby certify that the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears on the records of the County Clerk of said County.

THE COUNTY

DO NOTED AND CORRECTED BY THE COUNTY CLERK OF SAID COUNTY.

THE CLERK

WITNESSED MY HAND AND SEAL OF OFFICE AT DALLAS, TEXAS, THIS 15TH DAY OF MARCH, 1904.

THE JUDGE

DO NOTED AND CORRECTED BY THE COUNTY CLERK OF SAID COUNTY.

THE JURY

THE JURY OF SAID COUNTY, DALLAS, TEXAS, DO HEREBY CERTIFY THAT THE WITHIN AND FOREGOING IS A TRUE AND CORRECT COPY OF THE ORIGINAL AS THE SAME APPEARS ON THE RECORDS OF THE COUNTY CLERK OF SAID COUNTY.

WITNESSED MY HAND AND SEAL OF OFFICE AT DALLAS, TEXAS, THIS 15TH DAY OF MARCH, 1904.

DO NOTED AND CORRECTED BY THE COUNTY CLERK OF SAID COUNTY.

WITNESSED MY HAND AND SEAL OF OFFICE AT DALLAS, TEXAS, THIS 15TH DAY OF MARCH, 1904.

DO NOTED AND CORRECTED BY THE COUNTY CLERK OF SAID COUNTY.

ראש הממשלה:

לשאלתך החמישית: עדיין לא נקבע מועד. יש להניח שאם לא בסוף השנה הזו אז בראשית השנה הבאה.

לשם מה היא גוערת? יש מכלול של ענינים וביניהם כמובן אותם הענינים שבהם הכנסת טיפלה בשבועות האחרונים סיפול אינסנסיבי, וגם ענינים אחרים. ובכלל, צריך להגיד ששגישה ושיחה הלוויה בשני צדדים, אולי יש לו להציב ענינים, אולי הוא רוצה שנקזור להם לסדר את השלום עם המזרח?

לשאלתך השישית: בכל הכנות עלי להשיב על כך חשובה חיובית ואוסיף ואגיד בערבית "וביזיאדה".

לשאלתך השביעית: כן. אל חשאל אותי עם מי.

לשאלתך השמינית: יש באופק דבר כזה.

לאיזו יבשת?

מר אימורין:

אני סבור שצריך לשמור משהו גם בשביל מסיבת העורכים בשבוע הבא.

מר אביחי:

ראש הממשלה:

אשר לעניני המערך: המערך הוא הרבה טחות פמה שרצינו כולנו וקיוונו כולנו; אולם, אני רואה בו קצה חוט של "ההסגר-ההולך-לפני-המלחמה", קצה חוט של התקרבות וליכוד בציבור הפועלים, ואני מחשיב את הדבר הזה בחקומה הזו, ואת זה אמרתי בועידת מטא"י: בעשר - חמש עשרה השנים הקרובות אנהנו חייבים לתת את רוחנו ונשמתנו להיזוק וביצור רוחה של הנועה העבודה ברוח המורשה של אבות התנועה, ברוח מורשה של הנועה פועלים ציונית סוציאליסטית. הנועה העבודה קטשיו היא לא סלקטיבית ומבוררה ומלוכדת. הבאנו הנה עם בהמוניו, ואוחו ואת בניו צריך להנך, אבל המריכות בין המפלגות הקיימות גורמות ומביאות לנזק רב, לצערי אנהנו סוציאליסטים הרבה יותר כח כיצד למנוע ולהזיק אחד לשני מאשר כיצד כולנו יחד נהנך את העם הזה ונרים אותו הרמה הבריחה אידיאלית חלוצית - זה לישראל נחוץ כאויר לנשימה. אני סאמין שהמערך הוא החתלה ומשום כך אני מסכים לויחורים כאן ושם. אני מוכרח להודות שהרבה טענותיהם של חברי במפלגה הן נכונות, אבל אני לא עוסק במחמטקה אלא אני עוסק בלוגריסטיים. אני יודע ששנים פלוס שנים הם ארבע, ואני יודע שמה ושם חסר, אבל זו החתלה.

11-10-52

Dear Mr. [Name],

I have your letter of [Date] regarding [Subject].

I am sorry that I cannot give you a more definite answer.

Very truly yours,

[Signature]

11-10-52

Dear Mr. [Name]

11-10-52

I have your letter of [Date] regarding [Subject].

11-10-52

I have your letter of [Date] regarding [Subject]. I am sorry that I cannot give you a more definite answer. Very truly yours, [Signature]

ראש הממשלה

לשאלתך הפשירית בענין קבוצה "מן היסוד": אני יודע שאנשי קבוצת
"מן היסוד" הם בעד המערך בכל לב. אני יודע שהם יתמחו על דברי אבל
המצב הוא זה, ואח זה הסברתי כטרם יבאו והם ידעו שאני עמלתי הרבה
כדי למנוע כמעט הראשונה ובמעט השניה את פרישתם, ולו לקצתי סמכו לא
היו חוקעים את עצמם ומכניסים את עצמם בין שתי אבני הריחיים הללו
והיו צריכים לתח לשתי אבני הריחיים לטחון קמחם, ולדעת שעוד יבוא
גם יומם של אלה.

אני ממחז שאם הדברים יעמדו כך שצריך לעשות עכשיו סריו זה לא
יחיה, כך אני חושש.

לי אמר פעם אחד מן החטובים שבהם, לא פנהס, כאשר אני הסברתי לו
את המצב הוא אמר לי: "שמע, להיות במשא"י ולבון פסול לרשימה ואני יודע
בגלל מה זה, זה קשה לנו, להכנס ל"אחדות העבודה" אנחנו לא רציים, ואנחנו
רוצים במערך, אז אולי טוב שאנחנו לא נהיה לא מה ולא שם איזה זמן ויקום
המערך".

אני נוהן להם "מי שברך", אני יודע שהם רוצים את המערך, ולא סוד
הוא שבחוקמה זו לעשות את המערך בשלושה ולכלוע את זה, לעבור את
ה"פוריבישקה", זה לא ניתן לעכל. הם היו עושים דבר שיש גדול לעצמם,
לתנועת הפועלים, לתנועת העבודה, אם יקחו זמן להסתכל ולגבש את עצמם,
ואולי כעבור זמן יוכל לקום משחז.

אני לא יודע מה חושבים ב"אחדות העבודה".

כמו שאחז חושב. בין לבון ובין אנשי "מן היסוד" יש הבדל עצום. הוא
רוצה מפלגה והם מדברים על אקט מוסרי. אבל איך יוצאים מזה?

מר צימקין

נדמה לי שכאן ישראל גלילי קצת הסתבך.

ראש הממשלה

הוא אוהב את לכון כמוך.

מר צימקין

מסוים כך הוא הסתבך.

ראש הממשלה

אני חושב שלכון לא רוצה את המערך.

מר צימקין

אז צריך להשאיר אותו בחוץ. אם אתם יכולים לעזור, עזרו! זו הדמננה של
החזור.

ראש הממשלה

SECTION 1

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...

SECTION 2

...the ... of ...
...the ... of ...

SECTION 3

...the ... of ...

SECTION 4

...the ... of ...

SECTION 5

...the ... of ...

SECTION 6

...the ... of ...

SECTION 7

...the ... of ...

ראש הממשלה

עוד בקשר למערך: יש עוד מכשולים, אבל אני מאמין שגם בוועידה, למרות מה שמדובר על הבחירות, זה יעבור. לשאלה מספר 12 אני אומר: אני מאמין.

לשאלה מספר 13 בקשר לאלון: קודם כל הגיד "אמננס סטנסס" - הנאחבים המטורמים.

איך אני אחראי לפרטום, אני לא שמעתי לרדיו, אני לא אחראי לפרטום. כאשר ראיתי למחרת את העמונים החלחלתי, שם דובר על נזיפה ואני החלחלתי. החודעה חורגת מהנהלים. ^{למס' 47} בבוקר קראתי אלי את אלון ואמרתי לז: "אני טחכונן להרביץ כך בישיבת הממשלה בענין זה. מותר אולי בהזדמנות זו להגיד שאלון חוטא לפעמים בחלטה אז זה יהיה העונש בעד כל ההדלפות שלו עד כה ולהפא. אפשר כאן להגיד שגם בין זוג נאחבים קורה דבר כזה. כאשר מישהו בערב העיר לי על כך אני אסרתי: אני לא התכוונתי לנזוף, מה זה לנזוף?"

הגיד שאני חושב אותו ליותר מדי "מטחאוי", יותר מדי איש מעשי ומיקח ולא דבר כזה אריך להשמיע על דברים אשר עומדים ברומו של עולם, עוב מהנהג לך הזדמנות להחליף דברים יותר חשובים.

לשאלתך ה-14 בדבר הפצת החומר החסוי: כאילו החומר הוא שלי ושני מפין אותו, מה זאת אומרת "אני טבור"?

אתה יכול להגיד כאן משהו כללי על חילפת.

מר לוברניו

כל זה קשור עם אלון.

מר צימוקין

ברגע זה בן גוריון ספר את החומר באקסטפולרים בודדים ומסופרים לאנשי הממשלה.

ראש הממשלה

אגיד לך את האמת: אני פכסה משהו לעשות, לדעתי אפשר להוציא רבע שליט, או חצי שיהיה רלבנטי, את הענין אריך להגיד במחנה. האם מוכרחים לספר שהיתה מחלקת 131, וכי אם זה היה 133 זה משנה את הענין? ברגע זה עוסקים בחומר ש-כ"י. ג"י ו הכין ומסר, רק חברי הממשלה.

הענין הזה פוגע ביוקרה הנחגבת המדינה בעולם ובישראל - כך אתה אומר, ואני אומר: "א-קלייניקע".

ראש הממשלה

~~ועל מרועיו לא דיברו - אם כי זו לא השוואה - והיו בחירות והקונסרבטיבים כמעט ולא התמודדו, אבל אני לא רוצה שהשוואה אה זה.~~

בחירותנו מדינה צעירה אנחנו צריכים לעשות הכל כדי למנוע ולהצנע, אבל אין לנו להגדיר ויש לזכור כי החיים הם מלאי הפחיתות.

על שאלות 15 ו-16 אני לא עונה, זהו טוב-יודיגה.

על שאלה 17 בקשר למשבר כלכלי: להימך, ולהיפך, אבל אני חושש שלא יאמינו את אגיד כך.

כאן אתה יכול להגיד שאנחנו נעמוד בפני אתגרים, אבל אין לדבר על משבר.

17
סדר לודיגה

אני בטוח שאלמלא היתה זו שנה של ערב בחירות לא היו מגלגלים כל כך הרבה במושב "משבר כלכלי".

ראש הממשלה

אם אני מסתכל ברזרבות במטבע חוץ שלנו אשר גם עכשיו חולכות וגדלות, דומני בכל הורש, את זה אני רוצה לדווק, אז נדמה לי שהשנה אפשר להגיד שעולם לא היה כל כך טוב, אלא מה? שהעם מוציא ואוכל יותר מדי, וכמובן שבשנה בחירות קצת יותר קשה ליפן, התקציב אמנם נמסה בכל זאת לרסן גם בשנה זו וזה הלוי בנו ובקט.

אני אגיד כן הרחבה במטבע חוץ שהיא גדלה והולכת והרחבה ברמת החיים שיש לעם הזה היא משיקה כדי למנוע מסברים לחרבה שנים, היא מספיקה לכך, וכל השט של משבר הלוי כמובן פשוט של המשלה זו ש או אחת ובאמצעים שהיא האתו. אנחנו צריכים כל שנה 6 - 7 יותר משזרנו בשנה שקדמה לה, וגם משום כך יש צורך בממשלה עם מעין, עם הנועה מועלים מלובדה, עם קואליציה יותר רחבה. אני רוצה שיואמר שגם עם שמעך מקיף של הנועות המועלים אני בעד קואליציה רחבה, גם זה דבר אשר יכול להכניס את העם למסגרה יותר נורמלית ולא מסגרת

דלגניה כזו.

לשאלה מספר 18 ושאלה מספר 19: אני מוכן להגיד כך: להגיע למוגדום ויוזדי עם שכנינו הערבים, להחליף את הסכמי שביחה הנשק בשלום קבוע, להגיע להבנה עם עולם המזרח, עם רוסיה ובברזיה, לקיים, לשמר ולבצע את הירידות שלנו עם העמים כי אנחנו יחידים בעולם הזה.

מר לודוויג

מכיון שש השאלה היא לא רק לגבי מדיניות החוץ, אלא בחיך המדיניים, אולי חוסף משהו על העליה מארצות הרוחה.

ראש המשלח

זו פרוברמה שלמה. מחוץ לעניני אחדות פועלים אני, כראש המשלה, רוצה להביע לכך שיהיה לנו מאבק על היי הרבות בלי מלחמת הרבות, בלי מלחמה כזו. מעט אמרתי אח זאח אז אמרו לי: "אבל יש מלחמה". מי שאומר שהפתרון יהיה בכך שחדתיים לא ~~היה~~ יהיו בממשלה זה אומר לנתק את הקשר עם האויב, אז מה יצא מזה?

אני רוצה להביע להיים הרבותיים, לרמה הרבותיה ולפריחה הרבותיה, למאבק על היי הרבות ללא מלחמת אחים, אלא למאבק אחים על דמותה הרבותיה של ~~הממשלה~~ האומה המתחדשה כאן.

וכמובן, עניני העליה, אלא שאני חושש שאם אביד שאני מעונין שנגיע לפסטר של שלושה מליון יהודים בארץ בעוד המש שנים יחשדו בי שאני מקוה להיות ראש ממשלה עוד המש שנים.

~~ולבסוף אם אחת דושה לעזור למערך אז "דו אחים".~~

כאן דושה אקרובטיקה, זו כל הבעיה.

מר גיפוקין